

Integrale preventie in de uitgaansomgeving

Roos Capel, Sarah Graman, Serina Amadmoestar | 21 mei 2026

21-05-2026

 **Trimbos
instituut**

Netherlands Institute of
Mental Health and Addiction

- Roos Capel
- Trimbos - wetenschappelijk medewerker alcohol- en drugspreventie
 - STAD
 - Drugs en Uitgaan/Rave Reset
 - Drugswetgeving en gedrag
 - Criminaliteitspreventie

Een **integrale aanpak** kenmerkt zich
door **samenwerking tussen
meerdere organisaties of
stakeholders** in de uitgaansomgeving

De basis

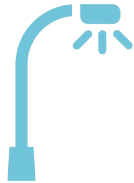
- Het inzetten van **maatregelen en interventies** die gericht zijn op **uitgaanders** en de **omgeving**
- Gebaseerd op **verschillende pijlers (RIVM en internationaal onderzoek)**
- Effectiever om op **meerdere pijlers tegelijkertijd** in te zetten

Voorlichting en educatie

Signalering, advies en ondersteuning

Fysieke omgeving

Afspraken, regelgeving en handhaving

0. Mobilisatie van stakeholders

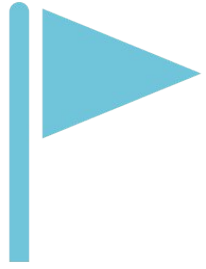
- **Voorwaarde** voor het slagen van een integrale aanpak
- Werkt aan **bewustwording over het belang** van alcohol- en drugspreventie en **mobiliseren van stakeholders**
- Samenwerking!
 - Werkgroep
 - Collectieve Horeca Ontzegging (CHO)

1. Voorlichting en educatie

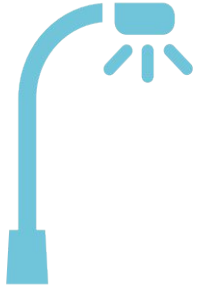
- Informatie voor uitgaander zelf of ouders
 - Middeleninformatie
 - Handelingsperspectieven
 - Juiste info = voorwaarde voor gedragsverandering

2. Signalering, advies en ondersteuning

- Trainen van professionals in het uitgaanscircuit
 - Sociale hygiëne
 - Barcode
 - Instructie Verantwoord Alcohol schenken (IVA)
 - EHBO - Eerste Hulp bij Drank- en Drugsincidenten
 - Omgaan met ongewenst gedrag en agressie
 - Safer Clubbing
 - Awareness Teams

3. Fysieke omgeving

- Maatregelen voor in de horeca
 - Gericht op ‘automatische’ gewoontegedragingen
 - Alcohol meer uit het zicht, alcoholvrij beter zichtbaar
 - Alcoholreclame beperken
 - Geluidsvolume lager
 - Langere, smallere glazen
 - Vermijden platte oppervlakken op wc’s
 - Vermijden donkere hoekjes
 - Goede ventilatie

4. Afspraken, regelgeving en handhaving

- O.a. controles in het nachtleven door politie of boa's
- **Voor uitgaansgelegenheden**
 - Alcohol-, drugs- en medicijnbeleid voor medewerkers
 - Deurbeleid en huisregels van de horeca
 - Norm dronkenschap
- **Voor gemeenten**
 - Afspraken over sluitingstijden
- **Handhaving**
 - Handhaving Alcoholwet
 - Handhaving Opiumwet

**Welkom
Onze huisregels**

- 1 Volg aanwijzingen van het personeel op
- 2 Toegangscontrole met legitimatie mogelijk
- 3 Geen wapens of drugs
- 4 Geen ongewenste intimiteiten
- 5 Geen agressie of racisme
- 6 Geen hinderlijk gedrag
- 7 Kleed u correct
- 8 Geen groepskenmerkende negatief sfeerbepalende kleding
- 9 Geen eigen consumpties
- 10 Glaswerk moet binnen of op terras blijven
- 11 Geen overlast voor de burens

 Geen alcohol en tabak

Deze huisregels zijn van toepassing op alle locaties van Horeca Nederland, de politie en de gemeente. De afwijking van deze regels kan leiden tot het sluiten van de locatie en het aanpakken van de afwijking.

Hoe wordt **de theorie** over een
integrale aanpak in de
uitgaansomgeving **in de praktijk**
vormgegeven?

STAD

Stockholm förebygger Alkohol- och Drogetproblem

STAD

SAMEN TEGEN ALCOHOL- EN DRUGSPROBLEMEN

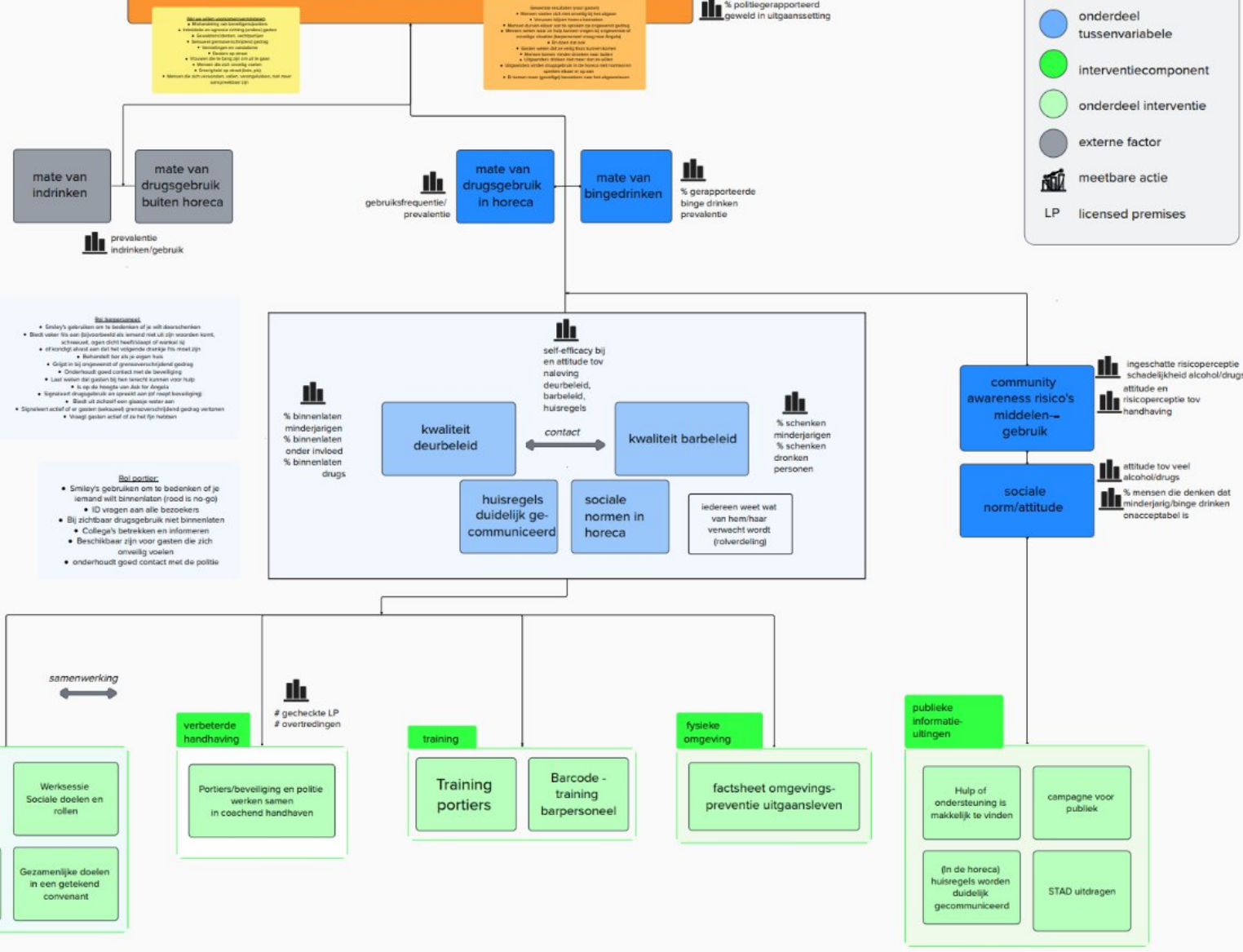
Doelen

- Voorkomen en beperken van alcohol- en drugsgerelateerd geweld en overlast in het uitgaansleven
- Voorkomen van gezondheidsincidenten in het uitgaansleven onder invloed van alcohol en drugs
- Voorkomen en beperken van dronkenschap en uitgaan onder invloed van drugs

Kernelementen

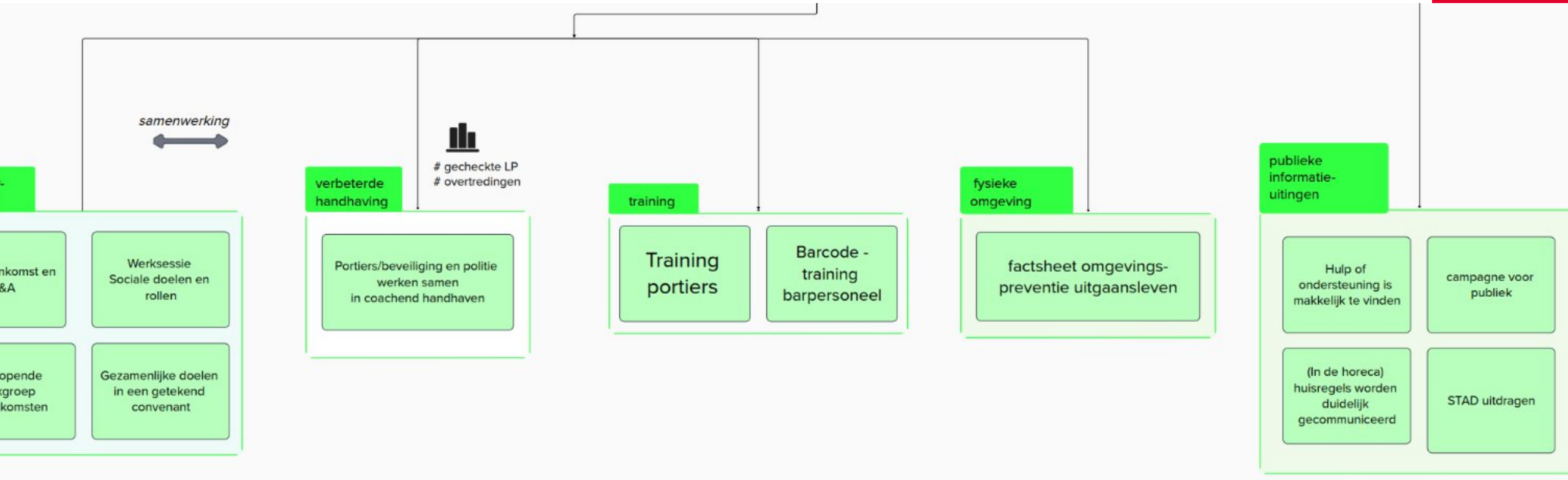
- Samenwerking tussen gemeente, horeca en handhavers (beveiliging en politie)
- Training van horecamedewerkers en beveiliging (RBS ☾ Barcode)
- Coachend handhaven door Boa's en politie
- Communicatie naar uitgaanders, gericht op verhogen bewustwording problematiek en huisregels (media advocacy)
- Monitoring en onderzoek (STAD is kosten-effectief)

Verminderen van alcohol- drugsgerelateerde problemen in de uitgaansomgeving (in en rond de horeca)

Legend:

- resultaat
- tussenvariabele
- onderdeel tussenvariabele
- interventiecomponent
- onderdeel interventie
- externe factor
- meetbare actie
- LP licensed premises

Verminderen van alcohol- drugsgerelateerde problemen in de uitgaansomgeving (in en rond de horeca)

Wat we willen voorkomen/verminderen

- Mishandeling van beveiligingsportiers
- Inmiddels en agressieve richting (andere) gasten
- Gewelddadigheden, vechtpartijen
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag
 - Verzekeringen en vorderingen
 - Deuren openstaat
- Vrouwen die te laat zijn om uit te gaan
 - Mensen die zich onveilig voelen
 - Beweging op straat (niet om)
- Mensen die zich verwonden, vallen, versnuffelen, niet meer aanspreekbaar zijn

Gewenste resultaten (voor gasten)

- Mensen voelen zich niet onveilig bij het uitgaan
 - Vrouwen blijven horeca bezoeken
- Mensen durven elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag
- Mensen weten waar ze hulp kunnen vragen bij ongewenste of onveilige situaties (bijvoorbeeld vraag naar Angels)
 - In doen dat ook
- Gasten weten dat ze veilig thuis kunnen komen
 - Mensen komen minder dronken naar buiten
 - Uitgaanders drinken niet meer dan ze willen
- Uitgaanders vinden drugsgebruik in de horeca niet normaal en openbaar/ok
- Er komen meer (gezellige) bezoekers naar het uitgaan/leven

gezondheidsincidenten registraties ambulance

gevoel van veiligheid

gevoel van overlast

% politiegerapporteerd geweld in uitgaansomgeving

- resultaat
- tussenvariabele
- onderdeel tussenvariabele
- interventiecomponent
- onderdeel interventie
- externe factor
- meetbare actie
- LP licensed premises

mate van indrinken

mate van drugsgebruik buiten horeca

prevalentie indrinken/gebruik

gebruiksfrequentie/prevalentie

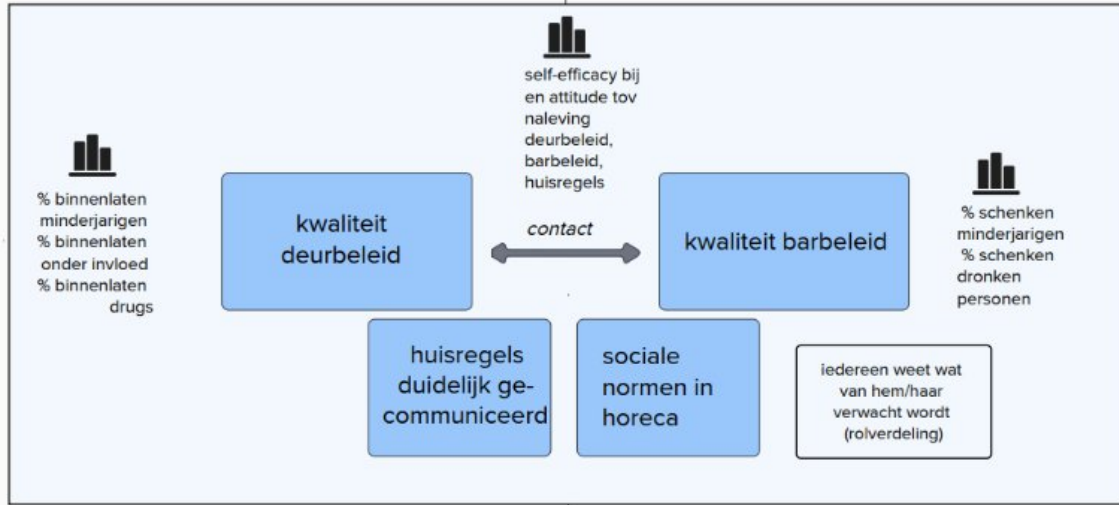
mate van drugsgebruik in horeca

mate van bingedrinken

% gerapporteerde binge drinken prevalentie

- ### Rol barpersoneel
- Smiley's gebruiken om te bedenken of je wilt doorschinken
 - Biedt vaker fris aan (bijvoorbeeld als iemand niet uit zijn woorden komt, schreeuwt, ogen dicht heeft/sleapt of wankel is)
 - of kondigt alvast aan dat het volgende drankje fris moet zijn
 - Behandelt bar als je eigen huis
 - Grijpt in bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag
 - Onderhoudt goed contact met de beveiliging
 - Laat weten dat gasten bij hen terecht kunnen voor hulp
 - Is op de hoogte van Ask for Angels
 - Signaleert drugsgebruik en spreekt aan (of roept beveiliging)
 - Biedt uit zichzelf een glaasje water aan
 - Signaleert actief of er gasten (seksueel) grensoverschrijdend gedrag vertonen
 - Vaagt gasten actief of ze het fijn hebben

- ### Rol portier:
- Smiley's gebruiken om te bedenken of je iemand wilt binnenlaten (rood is no-go)
 - ID vragen aan alle bezoekers
 - Bij zichtbaar drugsgebruik niet binnenlaten
 - Collega's betrekken en informeren
 - Beschikbaar zijn voor gasten die zich onveilig voelen
 - onderhoudt goed contact met de politie

community awareness risico's middelen-gebruik

ingeschatte risicoperceptie schadelijkheid alcohol/drugs
attitude en risicoperceptie tov handhaving

sociale norm/attitude

attitude tov veel alcohol/drugs
% mensen die denken dat minderjarig/binge drinken onacceptabel is

Van **theorie** naar **praktijk**

 **Trimbos
instituut**

Netherlands Institute of
Mental Health and Addiction

www.trimbos.nl

Gemeente
Amsterdam

Amsterdams beleidskader dance events

Integraal werken in de uitgaansomgeving: van
beleid naar praktijk

21-05-2026

Even voorstellen:

Serina Amadmoestar

Beleidsadviseur horeca

Openbare Orde en Veiligheid

Gemeente Amsterdam

Sarah Graman

Senior preventiedeskundige Uitgaan

Jellinek preventie

Amsterdams beleidskader dance events

Aanleiding

Amsterdam heeft een bruisend nachtleven met clubs en dance events

Stakeholders met diverse belangen en wederzijdse (voor)oordelen

Uiteenlopende ideeën en belangen

- *“Festivals maken deel uit van de jongerencultuur en zijn een belangrijke economische factor. Daarom moeten zij blijven bestaan.”* **Burgemeester Amsterdam**
- *“Drugs zijn bij wet verboden en gebruikers moeten worden vervolgd.”* **Politie**
- *“Dance events zijn een grote orgie van sex, drugs en criminaliteit.”* **Politie**
- *“Drugs zijn realiteit, liever reguleren dan repressie.”* **Gezondheid en preventie**
- *“Repressie verstoort voorlichting en preventie.”* **Gezondheid en preventie**
- *“Op de dansvloer wordt niet gedeald, maar gedeeld.”* **Gezondheid en preventie**
- *“Zelfs gevangenen zijn niet drugsvrij. Hoe kun je dan verwachten dat festivals dat wel zijn?”* **Festivalpromotor**

Repressie versus reguleren en preventie

Rond 2006 meer repressie: *zero tolerance*

Organisatie Awakenings na 131 aanhoudingen: "De norm is veranderd"

Politie noemt aantal arrestaties aanzienlijk

9 oktober 2006

Afgelopen weekend vond er op het technofeest Awakenings in de Amsterdamse Gashouder een grootschalige drugscontrole plaats. 131 feestgangers werden in totaal aangehouden. De politie vindt dat aantal "aanzienlijk", maar Rocco Veenboer van Awakenings plaatst het feit tegen het aantal van 3500 bezoekers en het zero tolerance beleid.

Bron: 3voor12.nl

Amsterdam zet trend met zero tolerance als nieuwe realiteit

Gezondheidsargument maakt geen indruk meer

29 augustus 2008

Groenlinks Amsterdam probeerde donderdag opheldering te krijgen over het drugsbeleid op dancefeesten in de hoofdstad. Wat is nu het beleid nu en wie heeft het eigenlijk uitgezet? Terwijl politici om opheldering vragen, heeft de realiteit zich echter al overal in het land kraakhelder afgetekend: zero tolerance is al meer dan een jaar een feit.

**Gezondheidsargument
maakt geen indruk meer**

Jarenlange discussie

Opdracht van de burgemeester: “Vind samen een oplossing”.

Horizontaal overleg dance events

- Deelnemers: GHOR/GGD, OM, politie, evenementenorganisatoren, Jellinek, Adviesburo Drugs, gemeente Amsterdam (*Toezicht & Handhaving, Openbare orde en veiligheid, Evenementenbureau*)
- Doelen:
 - Belangen overbruggen
 - Verantwoordelijkheden afspreken
 - Uitgangspunten vaststellen
 - Gezamenlijke monitoring en handhaving (checklist)

Sinds 2015: Beleidskader Dance Events

- 2009: Uitgangspunt: “Dance events zijn drugsvrij.”
- 2015: Beleidskader Dance Events: drugs, gezondheid en veiligheid (vergunde evenementen).

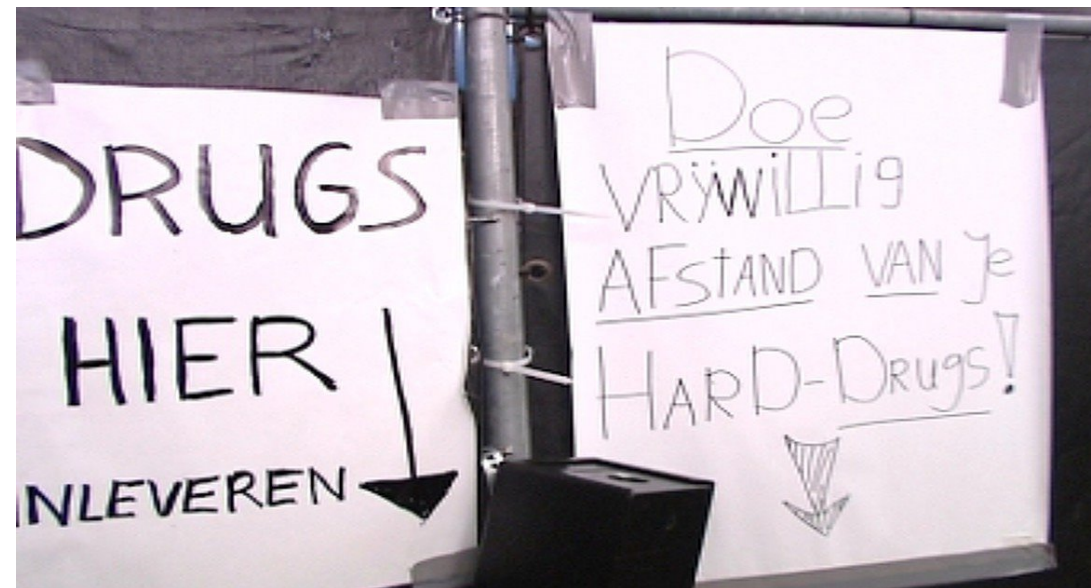

Uitgangspunten Beleidskader Dance Events

“Op een dance event horen geen drugs.
We streven naar drugsvrije feesten.”

“We zetten in op het beperken van
(gezondheids)risico's die verbonden zijn
aan het gebruik van uitgaansdrugs op
dance events.”

Sinds 2016: Nadere regels dance events in de horeca

- Uitgangspunten beleidskader dance events voor horeca-exploitatievergunning:
 - Visitatie door gecertificeerde beveiligers
 - Communicatie van toegangs- en huisregels
 - Horecakluis voor drugs en wapens (aan wand bevestigd)
 - EHBO-gekwalificeerd personeel en middelen
 - Voorlichting over gezondheidsrisico's van middelengebruik
 - Gratis drinkwater op verzoek beschikbaar
- 2017: Aangepaste Nadere regels dance events in horeca (op details gewijzigd)
- Video

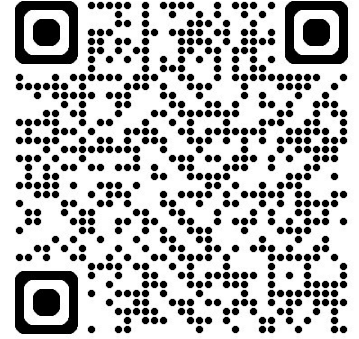

Celebratesafe.nl

Klein uitstapje: Celebrate Safe

- Ontstaan uit een publiek-private samenwerking (ID&T – initiator, ministerie van VWS, Jellinek)
- Doel: Alle initiatieven voor gezondheid op evenementen bundelen.
- Festivals zijn geen gezondheidsmarkt, tegelijkertijd wordt gestreefd naar een plek met zo min mogelijk (gezondheids)incidenten.

Road safety

Road safety

Cancer prevention /
sunscreen

Safe seks
STD testing

Alcohol drugsinfo

Talk about seks

Alcohol/drugsinfo

Lancering Celebrate Safe @ Awakenings - 2015

USING ALCOHOL OR OTHER DRUGS IS NEVER WITHOUT RISK

I LOVE MY EARS

THINK FOR YOURSELF, CARE ABOUT OTHERS

PACE YOURSELF: EAT, SLEEP, RAVE

DON'T PUSH YOUR LIMITS. BE RESPONSIBLE

BE PREPARED FOR ANY TYPE OF WEATHER

TAKE YOUR TIME TO CHILL

ALWAYS HAVE SAFE SEX

THE FIRST AID TEAM IS YOUR FRIEND

DON'T DRINK, DRUG AND DRIVE
YOU ARE A BIG RISK FOR YOURSELF AND OTHERS

WWW.CELEBRATESAFE.NL

BEN JE
DIKE?

ZIE JE ONGEWENST
SEKSUEEL GEDRAG?
STEL DE VRAAG!

Rutgers

par

TE
20
TE

Amsterdam Dance Event 2025

- > 600.000 bezoekers uit 150 landen
- 3500 artiesten en sprekers
- 1200 evenementen
- 300 locaties
- 5 dagen: woensdag t/m zondag

ADE: grote proef voor het testen van het beleidskader. Langdurige voorbereiding van organisatie en preventie.

Vorbereiding ADE: gezondheidsmaatregelen

- Begin van de zomer
 - Vormgeven van de Celebrate Safe-campagne & updaten materialen. Welke boodschap past bij de huidige markt en trends in het uitgaan?
 - Samenwerking tussen Stedelijk evenementenbureau (gemeente Amsterdam), ADE, Jellinek en Celebrate Safe.
 - Bijeenkomst crisicommunicatieteam
 - Betrokken partijen: gemeente Amsterdam, politie, brandweer, evenementen, Jellinek

Eerste Hulp Bij Drank|Drugs-
incidenten i/h uitgaanscircuit

Vorbereiding ADE: verantwoordelijkheden van organisatoren

- Informatieavond voor organisatoren
 - Jellinek: drugsmarkt, trends en voorlichting
 - Ivy Foundation: sociale veiligheid
 - Beleid gemeente Amsterdam
- Doorhost-training voor portiers en beveiligers door IVY foundation
- Extra aanbod trainingen EHBDu: Eerste Hulp bij Drank en Drugs in het Uitgaanscircuit (en EHBDD, etc.)

XXX Verplichting organisatie

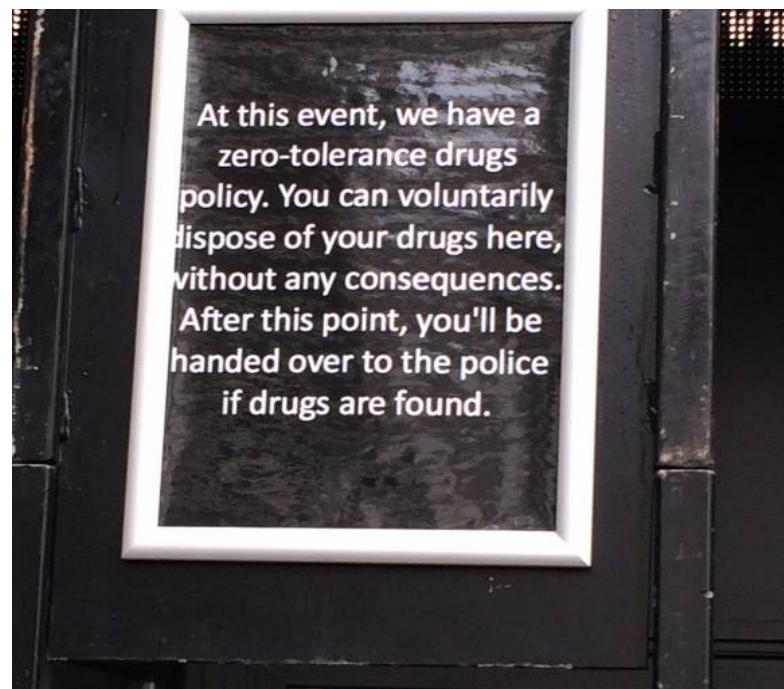
- Inzet van gekwalificeerde beveiligers
- Registratie van in- en uitstroom bezoekers
- Visitatie van bezoekers, inclusief VIP en personeel

Verplichting organisatie

- Dropbox

Geen drugs toegestaan

- Inbeslagname van drugs
- Verwijdering van de persoon van het terrein
- Overdracht aan de politie bij strafbare hoeveelheden

Verplichting organisatie

- Professionele eerste hulp op locatie
- Beschikbaar stellen van gratis drinkwater

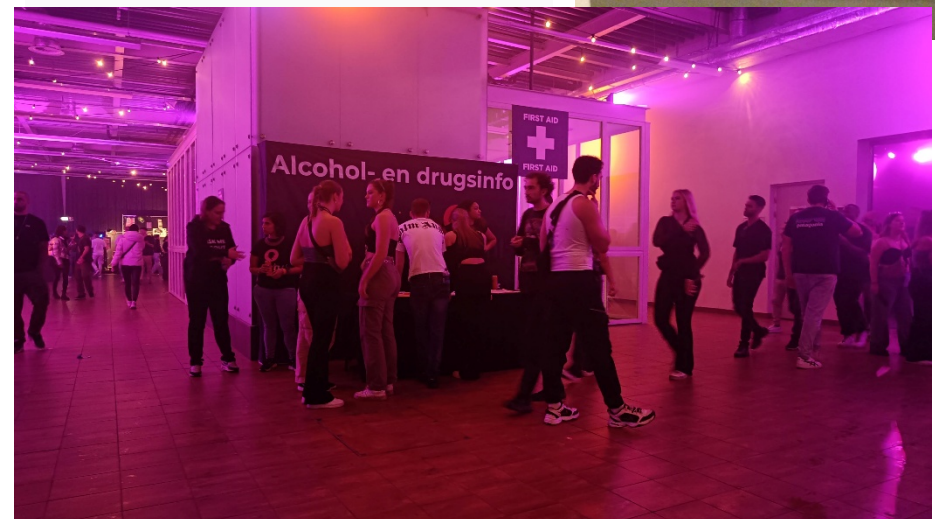
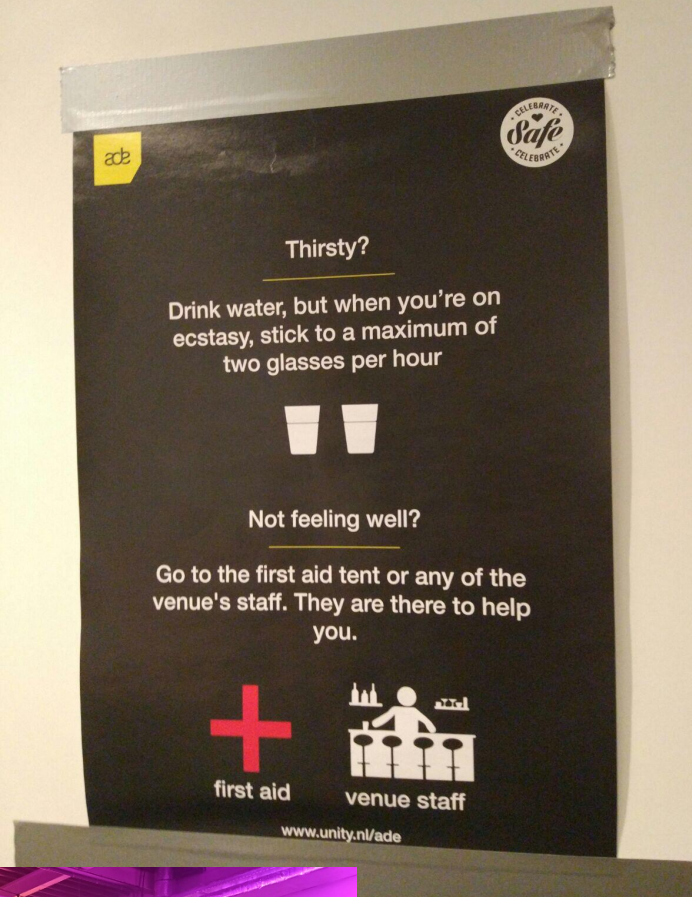

Tijdens ADE

- Celebrate Safe op alle evenementen en in de stad
 - Organisatoren zijn verantwoordelijk voor verspreiding van informatie
 - Posters, laatste evenementinformatie, pushberichten
 - Unity aanwezig op veel evenementen
- Drugstestservice extra geopend
 - Risico-analyse van de drugsmarkt
- Crisiscommunicatieteam stand-by

The image features a vibrant, abstract background with a gradient of pink, orange, and yellow. In the center, there are several concentric diamond shapes. The outermost diamond is a light yellow, followed by a white one, then a purple one, and several more in shades of blue and cyan. At the very center of these diamonds is a small, stylized figure of a person in a dynamic, dancing pose. Overlaid on this central figure is the text "PARTY ?!" in a bold, white, sans-serif font with a slight shadow effect.

PARTY ?!

Multidisciplinair handhavingsteam

- Gemeente Amsterdam houdt toezicht op naleving van vergunningsvoorwaarden.
- Samenwerking tussen politie, GGD/GHOR, gemeentelijke handhavers en brandweer.
- Doel: veiligere en betere evenementen, in samenwerking met de organisator.

Controles tijdens ADE

- De inzet wordt afgestemd en vastgesteld in de werkgroep handhaving
- Betrokken partijen: politie, brandweer, GGD/GHOR, gemeente Amsterdam
- Vooraf: schouw
- Tijdens ADE:
 - Integrale controle (voorheen Peilstok)
 - Dagelijks werkgroepoverleg voor bijsturing controles

Na afloop

- Evaluatie werkgroep handhaving
- Evaluatie afzonderlijke (groot) evenementen

Uitdagingen & succes

Uitdagingen:

- Capaciteit: élke avond een integrale controle is lastig
- Financiering van preventie, Celebrate Safe van publiek naar privaat
- Verschuiven van aandacht op onderwerpen: drugs, sociale veiligheid, fysieke veiligheid, etc.

Succes:

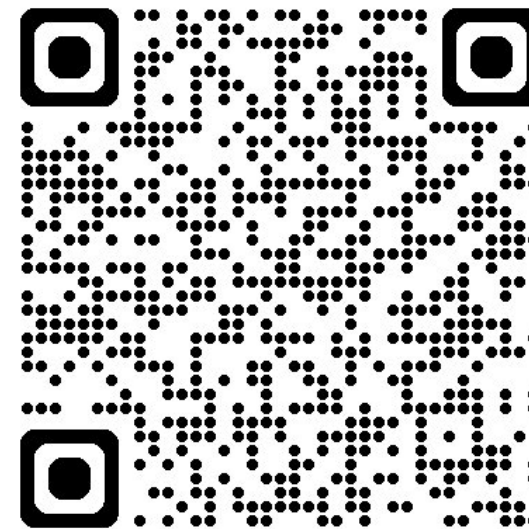
- Gemeenschappelijke basis voor samenwerking: voorkomen van incidenten
- Zoveel mogelijk inzet op onderbouwde interventies / aanpak
- Korte lijntjes, iedereen heeft een rol

Tips:

- Werk doorlopend aan draagvlak. Betrek o.a. (lokale) politici

Contact:

Beleidskader & checklist

- Serina Amadmoestar: 06 20369179 – s.amadmoestar@amsterdam.nl
- Sarah Graman: 06 5233701 – sarah.graman@jellinek.nl
- [Celebrate Safe.nl](https://celebrate-safe.nl)